

cima daje prednost (kao što je istraživanje tradicionalne kulture kao baze bez koje se ne može dalje napredovati u etnološkom radu). Ipak, pitanja prioriteta rješavaju pojedinci prema svom vlastitom uvjerenju, koje ne mora uvek biti ispravno i koje često ne vodi računa o vremenu i društvu u kome živi i o zahtjevima toga vremena i društva. Vremenu kao ni ljudima ne treba podilaziti, ali je dužnost boriti se za mjesto i prestiž svoje struke, što znači za sredstva i mogućnosti za njen razvoj i napredak. I konačno, zar nije predmet etnologije kultura, koja nerazdvojno postoji i postojat će koliko i ljudsko društvo? Ako je možda njen predmet samo tzv. tradicionalna kultura, znači li to da će s nestankom te kulture nestati i etnologije? Ako je tako, onda nam zaista ne preostaje ništa drugo nego da drhtimo pod pritiskom te prijetnje i čekamo skri kraj.

Cetvrtu temu kongresa većina učesnika shvatila je kao priliku da upozna skup s rezultatima svojih novijih istraživačkih radova, s iznimkom Radmile Filipović-Fabijančić, koja je dala koristan informativni osvrt na etnološku djelatnost u BiH posljednjih dvadeset pet godina. Održani su ovi referati: Radmila Filipović-Fabijančić, *Pregled i karakteristike etnološkog rada u BiH 1944—1969*; Margarita Kašuba, *Važnije čerty tradicionnoj zimnej obradnosti narodov Jugoslavije u srovnitelju etnografskom planu*; Nikola Pantelić, *Istraživanja porodice i porodičnih odnosa u severoistočnoj Srbiji*; dr Slobodan Zečević, *Vodeni duh u narodnom verovanju severoistočne Srbije*; Milica Matić, *Novija istraživanja pogrebnih običaja u Sremu*; Dušan Drljača, *Neka zapažanja o životu i običajima sarajevskih Jevreja*; dr Bela Römer, *Narodna i industrijska tehnologija*.

Pored praćenja referata i diskusije učesnici kongresa prisustvovali su i Godišnjoj skupštini EDJ, otvaranju izložbe akademskog slikara Rizmaha Statića, organizirane u povodu kongresa EDJ, predstavi zeničkog ansambla narodnih igara i pjesama i grupe iz Guče Gore, prijemu kod predsjednika Općinske skupštine Zenice, posjetili su zenički pazar, Muzej grada Zenice i Metalurški institut »Hasan Brkić«, a na kraju su učinili izlet u okolicu Zenice. Tako opširan program uspio je zahvaljujući izvanrednoj organizaciji, za koju je posebno zaslужan Muzej grada Zenice na čelu s direktorom Fikretom Ibrahim-pašićem. Radnici Muzeja, kao i čitava zenička javnost, pokazali su se kao neobično gostoljubivi domaćini. Jedini prigovor može se dati stručnoj organizaciji kongresa zbog odabiranja prevelikog broja tema, što je rezultiralo njihovom samo djelomičnom obradom i pomanjkanjem vremena za diskusiju. Potpun promašaj bilo je prikazivanje filmova, koji su samo prema najavi bili etnološki.

Zora Rajković-Orepić

XVI KONGRES SAVEZA UDRUŽENJA FOLKLORISTA JUGOSLAVIJE (Herceg-Novi, 16—19. IX 1969)

U Igalu kraj Herceg-Novog održan je XVI kongres Saveza udruženja folklorista Jugoslavije.

Na temu o narodnom stvaralaštvu Boke kotorske pročitani su na kongresu ovi referati: Jovan Vukmanović (Cetinje): Geografski pregled, etnički procesi i sastav stanovništva Boke kotorske; Slavko Mijušković (Kotor): Kratki osvrt

na prošlost Boke kotorske; Ilija Pušić (Herceg-Novi); Etnički problemi Ilira u preistoriji Boke kotorske; don Niko Luković (Prčanj); Spomenici kulture Boke kotorske; Savo Orović (Beograd); Epska tradicija Boke kotorske; Radosav Medenica (Beograd); Narodne pesme u peraškim rukopisima Julija Balovića i Nikole Mazarovića; Jasna Bjeladinović; Narodne nošnje Boke kotorske; Vukoman Džaković (Beograd); Vuk Vrćević i Vuk Popović kao skupljači tužbalica; Živomir Mladenović (Beograd); Vukov bokečki saradnik pop Vuk »Mirković«; Žarko Ilić (Sarajevo); Rad Vuka Vrćevića Rišnjanina na skupljanju narodnog stvaralaštva; Nikola Knežević (Sarajevo); Bajo Pivljanin u narodnom stvaralaštvu i predanju; Milica Ilijin (Beograd); Etnokoreografski pregled Boke kotorske; Lazar Seferović i Dragan Rakić (Herceg-Novi); Neke specifičnosti muzičkog folklora u zapadnom dijelu Boke kotorske; Jovan Vuković (Sarajevo); Nazivi nekih crnogorskih plemena u narodnom tumačenju.

O općim problemima teme *Razvoj žetvarskega narodnega stvaralaštva kod nas i u svijetu* — pročitani su ovi referati: Dragoslav Antonijević (Beograd); Žetvarske narodne stvaralaštvo u Srbiji; Miloš Slijepčević (Zemun); Jedan žetvarske običaji u Hercegovini; Slobodan Zečević (Beograd); Božja brada; Nadežda Šarakšinova (SSSR); Žetveni običaji Burjata; Rade Poznanović (Titovo Užice); Običaji i pesme uz žetelačke mobe u užičkom kraju; Radoš Trebjašanin (Leskovac); Epoha čitlučenja u žetvarske lirske pesmama; Ilija Nikolić (Beograd); Žetvarske narodne pesme istočne Srbije i njihovo mesto u poeziji Južnih Slovena; Magdalena Andelić (Novi Sad); Žetvarske narodne stvaralaštvo kod nas i kod Mađara; Šećer Plana (Priština); Albanske žetelačke pesme; Elena Stoin (Sofija); B'lgarske žetvarske pesni; Slavko Janković (Zagreb); Žetveni motivi u slavonskim pismicama; Georgi Georgiev (Skopje); Osnovnosti na žetvarske narodne pesni od Makedonija.

O problemima, rezultatima i perspektivama suvremene jugoslavenske folkloristike pročitali su referate: Miodrag Ibrovac (Beograd); Starina naše narodne poezije, njen poreklo i strani oblici u njoj; B. Putilov (Leningrad); Itogi i perspektivni sravniteljnog izučenja južnoslavjanskog georičeskog epesa; Nenad Ljubinković (Beograd); Tragovi bugarske u paštrovskim »veljim popjevkama«; Miodrag Vulin (Sarajevo); Epska pjesma o vojvodi od Zmijanja Rajku (pitanje sistematizacije); Tvrto Čubelić (Zagreb); Problemi, rezultati i perspektive suvremene jugoslavenske folkloristike (za područje usmene narodne književnosti); Cvetanka Organdžieva (Skopje); Rezultati i problemi od proučavanjeto na maleševskata epika; Blaže Ristovski (Skopje); Problemite, rezultatite i perspektivite na sovremenata makedonska folkloristika; Jerko Bezić (Zagreb); Problemi, rezultati i perspektive istraživanja i proučavanja muzičkog folklora na teritoriju SR Hrvatske.

U toku prijepodnevnog kolokvija o poslovicama velik broj referata onemogućio je dužu diskusiju, ali ona je, iako je kratko trajala bila ipak vrlo živa i zanimljiva. Referate su pročitali: Dušan Nedeljković (Beograd); Epohe razvitka narodnih poslovica; I. C. Chițimia (Bukurešti); Paremiologie balcanique et son importante folkloristique européenne; Ágnes Szemerédy (Budapest); Die neueren Ergebnisse der ungarischen Proverbienforschung; Miodrag Lalević (Beograd); Poslovice kao dokaz; Karel Horálek (Prag); O poslovicama u narodnim pripovijetkama; Vesna Čulinović-Konstantinović (Zagreb); Društve-

ni odnosi u sadržaju naših poslovica; Ante Nazor (Zagreb): Poslovice u Poljicama; Bruno Meriggi (Milano): O 'bogu' u srpskim narodnim poslovicama; Ljubomir Reljić (Beograd): Pedagoški aspekt narodnih poslovica u borbi protiv prekomerne upotrebe alkohola; Emil Bodiroga (Stolac): Postanak i upotreba nekih narodnih umotvorina u stolačkom kraju; Eva Vrabcevá (Prag): O poslovicama i zagonetkama.

U kolokviju o preobražaju suvremenog folklora — referate su pročitali: Eva Vrabcevá (Prag): Utjecaj gradskog govora na folklor; V. K. Sokolova (Moskva): Osobennosti razvitija pesennih i prozaičeskih folklornih istoričeskih žanrov; M. S. Kašuba (Moskva): Tipy narodnog krestjanskog žilišča v Jugostavii v XIX v.; Katica Benc-Bošković (Zagreb): Istraživanja pokladnih običaja u Međimurju; Tomo Đukić (Sarajevo): Izrada gusala (kopaničarstvo i rezbarstvo u Bosni); Aleksandar Freudenreich (Zagreb): Narod gradi kovačnice.

U sekciji za probleme muzičkog folklora sudjelovali su: Cvjetko Rihrtman (Sarajevo): Kategorizacija folklornih oblika; Radoslav Hrovatin (Ljubljana): Metodologija tretiranja polifonije u folkloru; Miroslava Fulanović-Šošić (Sarajevo): Polifoni oblici u sjeverozapadnoj Bosni; Sotir Galabovski (Skopje): Vidovi na polifoni dviženja vo makedonskiot naroden melos; Jaroslav Markl (Prag): Neke češko-hrvatske paralele u muzičkom folkloru daruvarskih Čeha; Vasil Hadžimanov (Skopje): Makedonski nevestinski narodni pesni; Nicolae Radulescu (Bukurešt): La construction du bucium (cor des Alpes) en Roumanie; Aleksandar Linin (Skopje): Zurlite vo Makedonija; Akil Koci (Priština): O šarkiji; Tihomir Vujičić: Binarna analiza etnomuzokiloških pojava.

Održan je također kolokvij o dječjem narodnom stvaralaštvu i o problemima etnokoreologije, u kojem su s referatima sudjelovali: Jasna Bjeladinović, Jelena Dopuđa, Iordan Datcu, Milica Obradović, Vera Antik, F. Bonuš, Hannah Laudova, Olivera Mladenović.

Za učesnike kongresa organiziran je izlet na Cetinje i razgledanje Kotora i Budve.

Divna Zečević

ZNANSTVENI SKUP »VALORI E FUNZIONI DELLA CULTURA TRADIZIONALE« (Gorica, 21—25. IX 1968)

Pod pokroviteljstvom revije »Iniziativa Isontina«, zagovorom pokrajine Friuli-Venezia Giulia i pod pokroviteljstvom talijanske komisije UNESKO-a održan je znanstveni sastanak u gradu Gorizia (talijanskom dijelu Gorice). Taj sastanak, koji je nazvan »Valori e funzioni della cultura tradizionale« (Vrijednosti i funkcije pučke kulture), održavao se od 21. do 25. rujna godine 1968. i zapravo je treći po redu sastanak koji je održan u tome gradu pod zajedničkim naslovom »Incontri culturali mitteleuropei« (Susreti srednjoeropskih kultura). Kako nam i sam naslov tih sastanaka kaže, to su ujedno i susreti predstavnika raznih disciplina kulturnih djelatnosti srednjoeropskih naroda. Prvi takav sastanak, odnosno skup, koji je održan godine 1966, bio je posvećen pisanoj poeziji tih naroda, a drugi, održan godine 1967, pisanoj pripovjedačkoj umjetnosti tih istih naroda. Sami sastanci se održavaju u vrlo